

Interactief ontwerpen bij de ontwikkeling van de

JAN VERSWOLLEZONE ZUID GOUDA

Rapportage

Nijmegen, juli 2009

Bureau Overbuur

INHOUD

INLEIDING	3
OPDRACHT EN RESULTAAT	4
Achtergrond	4
Onderlegger	4
De bewoners	5
HET PROCES	6
Vooronderzoek door opdrachtgever	6
Afspraken met partners	6
Informatie en werving bewoners	7
Informatie en ideeënavond bewoners	8
Themabijeenkomsten	9
Extra bijeenkomsten	11
Presentatie	12
CONCLUSIE	14
Bewoner	14
Professionals	14
Spin off	15
Hoe verder	15
OVERZICHT VAN HET HELE TRAJECT	16
Voortraject	16
Hoofdtraject, interactieve planvorming	17
Bijlagen	
Bijlage 1 Kaders voor bewonersparticipatie	19
Bijlage 2 Uitnodiging informatieavond	20
Bijlage 3 Vragenlijst	22
Bijlage 4a Samenvatting vragenronde	23
Bijlage 4b Opmerkingen vragenronde	24
Bijlage 5 Voorstel Inrichtingsplan	25
Bijlage 6a Kaders	26
Themagroep Spelen	26
Themagroep Ijssellaan	26
Themagroep Jongerenplek	26
Bijlage 6b Huiswerk adhv sleutelvragen	27

INLEIDING

“Hier moet een fatsoenlijke plek voor de jongeren komen. Ze moeten kunnen sporten. En natuurlijk hun jaarlijkse vreugdevuur kunnen stoken.” Een opmerking als hierboven is tekenend voor de bewoners van en rondom de Cronjéstraat en het Pretoriaplein. Jongeren horen erbij in de buurt, net als de vele, vele kinderen. Ruimte en aandacht voor hen door speelplekken, een veilige omgeving en een eigen plek, daar maken velen zich graag hard voor.

In de maand april 2009 trekken 5 professionals en twee bewoners*, gewapend met stapels vragenlijsten, het ‘plangebied’ van de Jan Verswollezone door. Huis aan huis bellen ze aan om bewoners het hemd van het lijf te vragen over hun ideeën en wensen ten aanzien van de herinrichting van een deel van hun buurt. Het is de start van een kort maar krachtig traject waarbij bewoners, gemeente, welzijnswerk en architect hand in hand plannen voor de openbare ruimte maken. Met als resultaat een aantal prachtige ontwerpen en alom tevredenheid.

In deze rapportage leest u hoe het traject gestalte heeft gekregen.

Behalve als verslag is het stappenplan ook bruikbaar als handleiding voor interactieve planontwikkeling in buurten.

Anja Maas

Bureau Overbuur

* De namen van alle in dit document geïnterviewde bewoners zijn gefingeerd

OPDRACHT EN RESULTAAT

Achtergrond

De gemeente Gouda wil bewoners nauw betrekken bij een deel van de herinrichting van de Jan Verswollezone Zuid. Ze verwacht dat interactief ontwerpproces samen met de buurt een positieve uitwerking zal hebben op de leefkwaliteit van de buurt. Bewoners zullen zich mede 'eigenaar' voelen. Daarnaast geeft de gemeente een positief signaal af: u mag meedenken, we nemen uw inbreng serieus.

De interactieve planvorming heeft in eerste instantie betrekking op de parkzone ofwel het groengebied aan de Ijssellaan. Het verrommelde en versnipperde gebied kan een nieuw elan krijgen door het (weer) te verbinden met omliggend groen en de rivier. In de onderzoeksfase worden hier enkele speelplekken aan toegevoegd. Tezamen met de speelplek in de parkzone moeten deze voldoende en afwisselend aanbod aan de kinderen uit de buurt garaderen.

Het resultaat van het betrekken van bewoners moet een ontwerp zijn dat:

- Past binnen het Stedenbouwkundig Programma van Eisen van de parkzone.
- Past binnen het speelbeleid van de gemeente Gouda.
- Breed gedragen wordt door (verschillende doelgroepen) bewoners.

Onderlegger

Het herinrichten van de parkzone staat niet op zichzelf, een groot deel van het gebied wordt herontwikkeld. In de eerste fase betreft het genoemde groengebied en een zorgcentrum. In de tweede fase betreft het zo'n 115 nieuwe woningen.

Een aantal zaken staat al vast. Het rioolgemaal, de Wethouder Polet (fiets)brug en het tafeltennisgebouw van ILAC behouden hun huidige vaste stek. Als 'onderlegger' voor het Inrichtingsplan is er een door de raad in 2008 vastgesteld Stedenbouwkundig Programma van Eisen. Dit programma is opgesteld door BGSV in opdracht van de gemeente Gouda in samenwerking met Bokx Vastgoed en Zorgpartners Midden Holland; de laatste in verband met het te bouwen zorghuis in het groengebied. Het Stedenbouwkundig Programma van Eisen dient als toetsingskader voor de bouwplannen en Inrichtingsplannen. Hierin staan visie, doelstellingen en randvoorwaarden beschreven.

Ook worden de belangrijkste (milieu)technische voorwaarden beschreven. Van belang is dat de Jan Verswollezone niet op zichzelf staat maar een relatie heeft met bestaande structuren (zoals de Hollandsche Ijssel) en met zaken van cultuurhistorische en archeologische aard. Hierbij horen

de karakteristieke bebouwing aan de rand van het gebied, de voormalige loop van de Jan Verswollewetering en het voormalig spoorwegtracé. Ook de waterstructuur vraagt veel van de plannenmakers; door aanleg van een gescheiden rioolsysteem in de wijk moet voor de doorstroming en de bergingscapaciteit een oplossing worden gezocht. De Cronjévijver is van cultuur historische waarde, het is een zogenaamd wiel, een overblijfsel van de dijkdoorbraak in de 18de eeuw. Verder krijgen de groenstructuur, de verkeersstructuur en de bebouwingsstructuur aandacht. Er wordt melding gemaakt van een bovengrondse waterloop. Later wordt er nog een poldergemaal toegevoegd.

OPDRACHT EN RESULTAAT

Op basis van het Stedenbouwkundig Programma van Eisen wordt een Inrichtingsplan gemaakt. Hier komt de invloed van bewoners om de hoek kijken.

dat er een prullenbak komt tegen het Ilac gebouw-tje. De plek is net niet goed gekozen want als er auto's staan zie je hem niet. Hij let er ook op dat

de jongeren elkaar aanspreken. Joop haalt een kopergravure tevoorschijn van de doorbraak van de IJsseldijk. 'Gezicht van de overstroming en doorbraak van den IJsseldijk, Gouda, 's nachts tussen den 21ste en 22ste november 1776', staat er op. Het echtpaar kijkt uit op het resultaat van die doorbraak en is daar trots op!

Wilma is 'supervrijwilliger' in de buurt. Ze kent iedereen en praat met iedereen en niets is haar te veel. In de buurt organiseert ze, vaak samen met jeugdwerker Colin, allerlei activiteiten. Maar ook haar huis aan het Pretoriaplein staat altijd open voor werkelijk iedereen. Wilma heeft een hele positieve kijk op het leven, ze moppert

De bewoners

Jessica is opgegroeid in deze buurt en is een echte voetballer. Anderen zeggen over haar dat je je vroeger weleens afvroeg of ze een jongen of een meisje was. Jessica zet alles op alles om ervoor te zorgen dat er een goede sportplek voor jongeren komt. Ze is geen prater, maar des te meer een doener!

Juan en Tonny voelen zich betrokken bij alles in de buurt, vooral bij veiligheid. Juan is vroeger in Argentinië politieagent geweest, dus dit onderwerp houdt hem bezig. Hij is soms verbaasd over de werkwijze van de Nederlandse politie.

Marleen woont in de FW Reitzstraat. Ze heeft een beperkte kring mensen in de buurt waar ze mee optrekt maar vindt het wel belangrijk dat er iets voor de kinderen is. Ze heeft haar straat vertegenwoordigd bij de themabijeenkomsten en ze kent Wilma al heel lang.

Ans en Joop wonen dicht bij de Cronjévijver. Ze hebben 35 jaar op de markt gestaan en genieten nu van hun vervroegde pensioen. Joop klust op zijn gemak in en om het huis en houdt de buurt in de gaten. Hij heeft goed contact met de jongeren die vlak bij zijn huis rondhangen. Hij spreekt ze aan en heeft onlangs met de wijkagent geregeld

niet vaak en geniet van alles wat ze doet.

Aïcha zit op het ROC en kent de buurt ook al van jongs af aan. Dat is te merken, als je met haar over straat loopt schiet iedereen haar aan om een praatje te maken. Ze heeft als kind altijd deelgenomen aan kinderactiviteiten en zou graag zien dat er voor de kinderen van nu weer het nodige georganiseerd wordt. Ze helpt vaak mee als er iets te doen is. Ze is bevriend met de dochter van Wilma en komt daar ook vaak.

Anita is raadslid en buurtbewoner. De buurt gaat haar om beide redenen aan het hart. Ze heeft al in een vroeg stadium contact opgenomen met de procesbegeleider, omdat ze goed geïnformeerd wilde zijn en zelf ook haar kennis over de buurt wilde delen.

Ellen woont aan de Cronjéstraat en is later in het project ingestapt. Ze is met iemand meegekomen en heeft zich aangesloten bij een van de themagroepen.

HET PROCES

De vraag is hoeveel ruimte het Stedenbouwkundig Programma van Eisen biedt voor de inbreng van bewoners. Staat niet alles al vast? Heeft het wel zin om bewoners te vragen mee te denken?

In dit deel is te lezen hoe het proces van bewonersparticipatie verlopen is. De stappen staan in chronologische volgorde. Bij elke stap geven bewoners commentaar.

Vooronderzoek door opdrachtgever

- Vorm** Verzamelen van informatie.
Wie Opdrachtgever en procesbegeleider.
Doel Formuleren van visie en doel.
Opstellen van (voorlopige) kaders voor bewonersparticipatie en lijst van relevante partners en ontwerper.
Resultaat Concept plan van aanpak.
Voorstel voor samenwerking met partners en ontwerper.
Wanneer Januari 2009.

Acties

Voorlopige kaders

Uit een gesprek met welzijnsorganisatie Factor G blijkt dat de te bereiken doelgroep voornamelijk bestaat uit bewoners die niet gewend zijn om deel te nemen aan een interactief proces. Er is een intensieve wervingscampagne nodig, liefst huis aan huis. De opdrachtgever en Bureau Overbuur, verantwoordelijk voor de procesbegeleiding, voeren een paar gesprekken om de voorlopige kaders voor bewonersparticipatie op te stellen. Uit het gesprek met het ontwerpbureau blijkt dat het groengebied aanmerkelijk kleiner wordt dan het nu is door de komst van het zorgcentrum. De schooltuinen en het formaat van de speelplek in het plantsoen staan onder druk.

Conclusies

Extra handen

We besluiten Factor G (wijkcoördinatie en jongerenwerk) in te schakelen. In een later stadium komt daar ook nog een medewerker van Maroned bij. Maroned is gespecialiseerd in huisbezoeken en het werken met bewoners van allochtone komaf. Ook zorgt de wijkcoördinator er voor dat er nog drie actieve buurtbewoners aan het team worden toegevoegd. Met zoveel extra inzet moet het lukken om bewoners persoonlijk te benaderen. Het lijkt zinvol om de participatie van bewoners te verbreden naar andere terreinen dan alleen

het groengebied. Het thema 'spelen' in de Jan Verswollezone komt in beeld.

Afspraken met partners

- Vorm** Informatie en werkbijeenkomst.
Wie Opdrachtgever, procesbegeleider, alle beleids- en procespartners en ontwerper.
Doel Afspraken over samenwerking.
Overeenstemming over visie, doel, kaders en werkwijze.
Resultaat Definitief plan van aanpak.
Definitieve samenwerkingsafspraken met organisaties.
Wanneer Februari 2009.

Acties

Groengebied onder de loep

De projectleider en Bureau Overbuur voeren verschillende gesprekken met partners. Deze gesprekken hebben als doel de kaders voor het maken van een Inrichtingsplan te preciseren. Daarnaast dienen de gesprekken om na te gaan welke vragen nog beantwoord dienen te worden, alvorens kan worden overgegaan tot het maken van een Inrichtingsplan. Er wordt gesproken met vertegenwoordigers van de beleidsterreinen Verkeer, Cultuurhistorie, Openbare Ruimte -met in het bijzonder speelbeleid- en met het Hoogheemraadschap en Zorgpartners. Er zijn ook gesprekken met de Werkgroep spelen, de Klankbordgroep, een raadslid en medewerkers van Factor G. Deze gesprekken tezamen geven richting aan de bewonersparticipatie.

Conclusies

Compensatie speelplek IJssellaan

De bestaande speelplek aan de IJssellaan zal

HET PROCES

inderdaad flink ruimte in moeten leveren. Er zijn tevens zorgen over het gebruik van deze speelplek: die zou voornamelijk door een kleine groep 'in bezit worden genomen' en niet toegankelijk zijn voor anderen. Dit houdt de segregatie van kinderen in de buurt in stand. Beter zou het zijn de aandacht voor spelen in de hele wijk onder de loep te nemen. Omdat de speelplek in het groengebied hoe dan ook kleiner wordt, mag het verlies aan speelruimte gecompenseerd worden. Dat doen we door ons met de bewonersparticipatie ook te richten op andere speelplekken in de buurt. Er zijn signalen dat er op het gebied van spelen veel wensen leven en dat dit integraal kan worden opgepakt met het werk van factor G en het speelbeleid van de Gemeente Gouda. Er zijn kansen en mogelijkheden, niet alleen op het gebied van speelplekken, maar ook voor kinderactiviteiten! Door het toevoegen van het onderwerp spelen, voltooien we de kaders voor bewonersparticipatie (bijlage 1). Besloten wordt om voor de schooltuinen, die een bovenwijkse functie hebben, een andere locatie te zoeken.

Informatie en werving bewoners

Vorm	Uitnodiging, bijeenkomst, vragenronde huis aan huis en doelgroepwerving.
Wie	Opdrachtgever, procesbegeleider en procespartners.
Doel	Inventariseren Iste wensen en mogelijkheden, tevens werven van bewoners voor themagroepen.
Resultaat	Input voor de informatieavond, keuze van de thema's.
Wanneer	Maart 2009.

Bewoners aan het woord

Ans en Joop: Heel goed, prima die vragenronde. Eigenlijk hebben we nog veel meer ideeën.

Bij de presentatie vertelde de ontwerper over een oud spoorwegtracé. Het zou leuk zijn om dat op de een of andere manier terug te laten komen. Door bijvoorbeeld een treintje op een spoor voor de kinderen of de naam van het gemeentelijk of de speelplek ernaar te vernoemen.

Marleen: Ik vond het hartstikke goed. Ik kon mijn verhaal kwijt en daar had ik wat aan. Doordat jullie vooraf roze en groene papiertjes hadden gegeven, had ik van te voren de tijd om er over na te denken en kon ik al mijn grieven kwijt. Kort Haarlem heeft de naam, maar bewoners kunnen de meeste problemen heel goed zelf oplossen.

Wilma: (heeft meegelopen met de vragenronde): Ik vond het geweldig om te doen, ik zou het zo weer doen. Wat ik hoorde was interessant. Je krijgt hele verhalen van mensen, ik wist niet dat ze daarmee bezig waren. De mensen waren allemaal heel positief en dat had ik niet verwacht.

Ellen: Goed dat ze vroegen wat je eigenlijk wou en wat de problemen zijn in de wijk. Mag nog uitgebreider.

Anita: Ik heb er niet aan meegedaan maar ik vond het goed dat ze ook aan mijn straat hadden gedacht, die wordt vaak overgeslagen (Christiaan de Wetstraat).

Aïcha: Ik vond het gewoon normaal. Ik was niet verrast door wat ik hoorde en verder was het heel gezellig.

Acties,

De buurt in!

Begin april ontvangen de bewoners een uitnodiging voor een informatieavond (bijlage 2), waarin ook een huisbezoek wordt aangekondigd. Met acht personen sterk (Gemeente, Bureau Overbuur, Factor G, Maroned en bewoners) trekken we huis voor huis de buurt door met een vragenlijst (zie bijlage 3). Bij maar liefst 291 adressen bellen we aan en bij bijna de helft treffen we iemand thuis. Wat opvalt is de grote affiniteit met het onderwerp jeugd. De animo voor meer en betere plekken voor kinderen springt eruit (zie bijlagen 4 en 5) Dat de speelplek aan de Ijssellaan geruisloos zou kunnen inkrimpen

HET PROCES

blijkt een illusie. Bewoners geven aan hoe belangrijk deze plek voor hen is en wij zien het bewijs met eigen ogen: het is er hartstikke druk en de sfeer is gezellig. Ook de positieve houding ten aanzien van de jongerenplek valt op. Geen Nimby-effect hier! Veel bewoners zien hun kans om, ongevraagd, te pleiten voor terugkeer van buurthuis het Spant. Dit onderwerp blijkt zo te leven, dat we vinden dat we dit op een of andere manier mee moeten nemen.

Verder zijn er de nodige opmerkingen over schoon, heel en veilig. Dat kan, volgens de bewoners, allemaal veel beter! Waarom zien ze de wijkagent trouwens zo weinig? Wie is hij eigenlijk? De jongerenwerker van Factor G benadert intussen de jongeren in de wijk door ze op te zoeken op straat en peilt hun belangstelling voor het opknappen van een sportveldje in het groengebied.

Conclusies

Drie themagroepen

De reacties tijdens de vragenronde brengen ons er toe om het traject met de bewoners in te gaan met drie themagroepen: één themagroep Spelen, waarbij elke speelplek apart aan bod komt, één themagroep Plantsoen Ijssellaan, waar het groengebied, inclusief de daarin gelegen speelruimte centraal staat en een themagroep Jongerenplek, die mag tekenen voor het ontwerp en de afspraken over de jongerenplek.

Informatie en ideeënavond bewoners

<i>Vorm</i>	Open bijeenkomst.
<i>Wie</i>	Bewoners, opdrachtgever, alle proces en beleidspartners.
<i>Doel</i>	Bewoners informeren over het project en werven voor de themagroepen. Inventariseren ideeën.
<i>Resultaat</i>	Ideeën, aanmeldingen themagroepen.
<i>Nodig</i>	Informatie over het project, informatie uit de vragenronde, presentatiemateriaal, overzicht van geplande bijeenkomsten themagroepen (data, locatie).
<i>Wanneer</i>	April 2009.

Acties,

De markt op...

De informatieavond vindt plaats in het tijdelijk onderkomen van de Goudse tafeltennisvereniging Vriendenschaar. Dit ligt midden in de buurt. De bijeenkomst heeft een informeel karakter. In een marktachtige opstelling kunnen bewoners per onderwerp reageren en zich tevens aanmelden voor een van de drie themagroepen. Het plenaire deel houden we kort. Architectenbureau Rudy Uytenhaak presenteert het voorlopig ontwerp van Zorgcentrum Hanepraai. BGSV laat enkele inrichtingsvoorstellen zien waarop bewoners kunnen reageren, zoals drie varianten van de open waterloop (bijlage 5). Vanuit Openbare Ruimte worden de mogelijkheden rondom speelplekken

en speelaanleidingen in beeld gebracht. Ook hier kunnen bewoners reacties kwijt. De avond wordt redelijk bezocht, er worden zo'n 60 mensen geteld van alle leeftijden. De sfeer is ontspannen, velen melden zich aan voor een themagroep of geven een reactie op de eerste ontwerpen. Uiteraard is er ook gemopper. Waarom kan het ILAC gebouwtje niet weg, dat zou de veiligheid ten goede komen. En waarom wordt de FW Reitzstraat 'altijd achtergesteld?'

Conclusies

Voorzichtig optimisme

We kunnen concluderen dat er tot op heden een aardige

HET PROCES

doorsnee van de bewoners betrokken is geraakt bij de ideevorming. Alleen een grote groep allochtone jongeren ontbreekt. Ondanks de enorme inzet van het jongerenwerk, is deze groep nauwelijks op de informatieavond vertegenwoordigd. Ze maken hun ideeën echter wel kenbaar via de jongerenwerker. Door de reacties op de informatieavond krijgen we de indruk dat voldoende bewoners bereid zijn te participeren in de themagroepen en dat de eerste ontwerpvoorstellen goed vallen. In de periode tussen de informatieavond en de themagroepen, worden de kaders nog wat bijgesteld aan de hand van actuele ontwikkelingen.

Themabijeenkomsten

Vorm	Twee gesloten bijeenkomsten van bewoners in themagroepen. Huiswerk voor de ontwerper.
Wie	Leden themagroepen, opdrachtgever, procesbegeleider, procespartners, ontwerper.
Doel	Voorwaarden voor voorlopig inrichtingsplan.
Resultaat	Voorlopig ontwerp.
Wanneer	April-Mei 2009.

Acties,

Huiswerk voor de ontwerper

Zo'n 25 bewoners weten de weg te vinden naar het Stadhuis voor de themagroepen. Voor sommigen is het een verrassing dat ze moeten kiezen voor één groep, ze hadden wel overal over mee willen denken. Na een introductie splitsen we ons op in drie groepen. In elke groep vervult één

Bewoners aan het woord

Juan en Tonny: Die avond was duidelijk en je kon alles zeggen en vragen. Blijf zoiets doen!

Ans: De uitleg was meteen al heel goed.

Marleen: Er liepen wel mensen weg omdat ze niet goed geïnformeerd werden. Ze stelden een vraag en dan werd er gezegd: hier kijk maar op het paneel. Die mensen liepen weg en ik dacht nog: die zie je nooit meer terug. En zo was het. Later is het met die informatie wel weer goed gekomen. Ze hebben veel voor ons gedaan!

Joop: Ik heb het vaker meegemaakt maar dan hoorde je: het is al beklonken. Je hoorde nu dat er goed naar ons geluisterd ging worden.

Wilma: Ik neem wel mijn petje voor jullie af.

Jessica: Het werd goed verteld en uitgelegd wat er ging gebeuren. Alles was goed.

Aïcha: Dat was leuk, ik had er wel interesse in.

Marleen: Ik vind het jammer dat de gemeente alles van buiten haalt. Die moeten het dan maar opknappen.

persoon de rol van ontwerper, de ander de rol van procesbegeleider. De projectleider laveert er tussen door om vragen te beantwoorden. De groep Spelen gaat meteen voortvarend te werk. Met de resultaten uit de vragenronde en de opgestelde kaders (bijlage 6a) bij de hand buigen bewoners zich over elke afzonderlijke speelplek. Aan de hand van sleutelvragen formuleren ze huiswerk voor de ontwerper (bijlage 6b). Datzelfde doen de andere groepen voor hun eigen onderwerp. De jongerengroep heeft weliswaar nauwelijks allochtone jongeren in haar midden, maar wel een paar strijdbare voetbalsters en jongeren die vaak op of om het veldje vertoeven. De jongerenwerker neemt de ideeën van de andere jongeren mee. De groep strijdt voor een volwaardig sportveld waar 'hangen' bijzaak is en niet tot overlast zal leiden. Met uiteraard een vaste plek voor het jaarlijkse vreugdevuur! De themagroep van de Ijssellaan heeft de handen vol aan tal van deelonderwerpen. Parkeren, groen, hondenpoep, spelen, water en veiligheid, het passeert allemaal de revue. Aan het eind van de avond presenteert elke themagroep het 'huiswerk' waar de ontwerpers mee aan de slag kunnen. De sfeer is goed, hoewel er ook een ruzie ontstaat in de jongerengroep. Op de tweede themabijeenkomst hebben de

HET PROCES

ontwerpers van BGSV (plantsoen) en gemeente (speelplekken) hun huiswerk gedaan. Ze presenteren voorlopige ontwerpen en de themagroepen gaan weer uit elkaar om deze te bespreken. het is nu tijd voor de puntjes op de i. De plek en het formaat van het bankje, nog een heggetje hier of daar en de dug out, waar moet die nou precies komen? Geen detail is te onbelangrijk om in het Voorlopig Inrichtingsplan te worden opgenomen!

Conclusies

Het zijn de details die het hem doen

We kijken terug op twee prettig verlopen, goed bezochte themabijeenkomsten. De betrokkenheid van de bewoners is groot, en zij blijken daadwerkelijk deskundigen waar het hun eigen buurt aan gaat. Dit is niet veilig, dát werkt bij ons niet en dáár maken we juist iedereen blij mee. Het nemen van besluiten is aan het eind van dit proces slechts een formaliteit, commitment is er al. Op de vraag aan de bewoners hoe tevreden ze zijn over de ontwerpen geven ze cijfers tussen de 8 en de 10!

Bewoners aan het woord

Tonny: Leuk dat we in groepen gingen.

Juan: Leuke locatie, het stadhuis. Je hebt je zegje kunnen doen en je had er tijd genoeg voor. Er is weinig gezeurd, gescholden en geklaagd.

Ans en Joop: Het is prima gegaan, ik kan er niks anders van maken.

Jessica: Het is allemaal netjes onder elkaar gezegd wat er wel en niet zou komen qua voetbalveld. Ze hebben hun huiswerk netjes gedaan en afgerond.

Ellen: Ik vond het goed. Het ontwerp van het voetbalveld, dat je kon kiezen welke apparatuur je kon nemen. Ik ben er heen gegaan omdat ik dacht dat ze een jongerenplek met een overkapping wilden. Het ontwerp is mooi.

Aïcha: Het ging heel redelijk maar later kreeg ik ruzie. Zo boos ben ik lang niet geweest.

Wilma: Er was een akkefietje in de jongerengroep. Een paar meiden kregen ruzie en het was niet meer op te lossen. Er is gespuugd.

Toen zijn twee meiden weggegaan en niet meer terug gekomen. Goed dat ze dat gedaan hebben, anders was het een vechtpartij geworden.

Jessica: Ik kreeg gelijk al ruzie de eerste avond. Het ging nergens over.

Juan: Er hadden nog wel wat meer mensen bij de themavonden mogen zijn. En we verwachten dat er straks, als het zover is, nog wel bewoners gaan reageren en commentaar hebben.

Joop: De bewoners die er waren hadden veel inbreng.

Ans: Ik vond het slecht bezocht, van mij hadden het er meer mogen zijn. Nu komen ze naar je toe en willen alles weten.

Jessica: Die avonden, daar ben ik zeer tevreden over.

Anita: Ja, het is me al eens uitgelegd maar nu heb ik gezien hoe het in het echt gaat. De inbreng van ambtenaren met kaders en bewoners. zou een goede zaak zijn als dat ook gebruikt wordt voor de inrichting van de rest van de Jan Verswollezone.

Ellen: Dat van die dug off hadden we samen besloten.

Juan en Tonny: Het is zo mooi met dat water en dat park. Hoop dat als het klaar is iedereen er voor blijft zorgen.

HET PROCES

Extra bijeenkomsten

Vorm	Bijeenkomst met politie en met Brede school en Factor G.
Wie	Mensen uit de themagroepen die zich hiervoor aangemeld hebben.
Doel	Politie: kennismaken met wijkagent en vragen stellen over veiligheid. Brede school en Factor G: mogelijkheden bespreken van kinderactiviteiten voor de buurt.
Resultaat	Eerste afspraken, traject volgt.
Wanneer	Mei-Juni 2009.

Acties,

Vlees in de tuin!

Er is en blijft tijdens de themabijeenkomsten een duidelijke roep om terugkeer van de kinderactiviteiten in de wijk en een gesprek met de wijkagent. We besluiten hierop actie te ondernemen als zijspoor van de themagroepen. Als eerste beleggen we een overleg tussen Woonpartners (woningcorporatie en eigenaar van het voormalige buurthuis 't Spant), de Brede School, gemeente en Factor G. Het belang van kinderactiviteiten in de buurt wordt alom erkend. Woonpartners is bereid een deel van het voormalige Spant voor 2 jaar beschikbaar te stellen mits het goed georganiseerd is. De Brede School en Factor G zeggen hun medewerking toe, mits de verwachtingen niet te hoog zijn en bewoners mee werken. We organiseren vervolgens een afspraak tussen Brede School, Factor G en een aantal leden van de themagroepen om hier verder over door te praten. We zetten in op de terugkeer van in elk geval de woensdagmiddag activiteit voor de kinderen.

Op 15 juni organiseren we een bijeenkomst met de wijkagent en de coördinator veiligheid van de

Bewoners aan het woord Bijeenkomst politie

Tonny: Het ging wel goed. Maar het is met de politie anders dan vroeger.

Juan: Ik was zelf in Argentinië bij de politie, daar ging het heel anders. Ze dekten zich aan het begin van het gesprek al in. Ik maak me wel zorgen over het project. Ik ben bang dat er straks toch overlast komt. Misschien wordt het toch een rotzooi bij het parkeren en de dug out. Wij gaan deelnemen aan het Wijkteam en zullen zorgen dat het daar op de agenda blijft, zodat er op tijd signalen naar de gemeente en politie kunnen als het mis gaat.

Joop: Ik vind zelf dat de wijkagent te weinig hier is. De man heeft uitgelegd waarom, dat moet je dan maar aannemen. Ik heb een mailtje naar hem toegestuurd en hij is gekomen. Hij heeft ervoor gezorgd dat er een afvalbak bij het tafeltennisgebouwtje kwam.

Wilma: Hij gaf op sommige dingen antwoord, maar op sommige ook niet.

Marleen: Je hebt eigenlijk geen echte wijkagent. Die heb je wel nodig, iemand bij wie je je grieven kwijt kan.

gemeente. Hier kunnen bewoners hun vragen (en grieven) kwijt (bijlage 8). Een bewoner vindt vrijwel dagelijks stukken vlees in zijn tuin en heeft geen idee hoe hij daar van af komt. Maar de meeste vragen gaan over de bereikbaarheid van de politie. Wie moet je waarvoor benaderen en vooral: hoe?

Conclusies

We hebben eigenlijk geen wijkagent

Het proces met het kinderwerk is in gang gezet en gaat buiten dit project verder. Het is een neveneffect van de integrale aanpak die we hanteren: er doen zich kansen voor om signalen op te pakken en er iets mee te doen. Het is nu zaak dat de betrokken organisaties het niet laten liggen, men heeft 2 jaar de tijd om structureel iets te regelen! De bijeenkomst met de Wijkagent verloopt 'netjes' maar niet iedereen is tevreden. Men zou graag de ouderwetse wijkagent die door de wijk fietst terug zien.

HET PROCES

Presentatie

- Vorm** Bijeenkomst voor alle wijkbewoners en andere betrokkenen.
- Wie** Wijkbewoners, leden themagroepen, opdrachtgever, procesbegeleider, procespartners, ontwerper.
- Doel** Presentatie voorlopig ontwerp en feestelijke afsluiting van de ontwerpfase met bewoners.
- Resultaat** Presentatie voorlopig ontwerp.
- Wanneer** Juni 2009.

Acties,

Samen presenteren

Het Voorlopig Inrichtingsplan van BGSV is klaar en dat geldt ook voor de ontwerpen van de speelplekken. De tijdsplanning is in grote lijnen bekend. Op een goed bezochte avond (zo'n 60 bezoekers) presenteren de ontwerpers het resultaat van de gezamenlijke inspanningen en een aantal bewoners licht toe wat hun aandeel daarin is. Ook is er aandacht voor het proces; een powerpoint met foto's brengt in beeld hoe er stap voor stap samen is gewerkt. Vanuit Rijnland wordt het ontwerp van het nieuw aan te leggen poldergemaal gepresenteerd. Na afloop kunnen de bezoekers

Bewoners aan het woord Bijeenkomst kinderactiviteiten met Factor G

Wilma: We hebben het erover gehad dat we de jongerenruimte uit het oude Spant misschien kunnen gebruiken voor kinderactiviteiten.

Marleen: Ik heb mijn zoon vast gevraagd om op Marktplaats uit te kijken naar tweedehands speelgoed en dit ook aan zijn collega's te vragen.

Wilma: Dinsdag hebben we een tweede gesprek met mensen van de Brede School en Factor G. Een ook binnenkort met Woonpartners.

Anita: Ik ben er niet bij geweest maar ik en wel heel blij dat dit gebeurd is. Dat de herinrichting van het plantsoen is aangegrepen om dit ook te doen.

per ontwerp reageren. Bij de presentatie van het poldergemaal door Rijnland blijkt hoezeer de leden van de themagroepen hebben geleerd mee te denken. Of het ontwerp hiervan niet beter kan dan zo'n vierkant grijs gebouwtje aan het water...

HET PROCES

Conclusies

Vertrouwen

De presentatie is een mooie afsluiting van het project. Omdat het geheel toch een paar maanden omvat en er in die periode zoveel gebeurt, is het prettig om het hele proces nog eens de revue te laten passeren. Zo zijn sommigen bijna vergeten dat de invloed van bewoners al begon bij de vragenronde en dat daar ook al het eerste resultaat werd geboekt: behoud van de speelplek aan de Ijssellaan. Bij bezoekers van de avond die niet direct bij de planvorming betrokken waren, zoals leden van de Klankbordgroep, ontstaat het vertrouwen dat de ontwerpen werkelijk door bewoners mee ontwikkeld zijn. Dit zal later, bij de inspraakprocedure, een positieve invloed hebben. Het is jammer dat een onderdeel van de avond, te weten de presentatie van het ontwerp van het Zorghuis, door omstandigheden niet kan worden uitgevoerd. Hierdoor komen verwachtingen van een groep bezoekers niet uit en zijn ze teleurgesteld.

Bewoners aan het woord

Wilma: Dit was goed.

Marleen: Ja, echt goed!

Wilma: De onderlinge sfeer en jullie legden het heel goed uit. Jullie moeten gewoon op deze toer verder gaan, het maakt niet uit in wat voor een wijk. Wij hebben het er op weg naar huis de hele tijd nog over gehad. Dat het zo'n geweldige avond was. Echt we hadden de helft verwacht dat we zouden krijgen. Dat hebben we ook tegen Rita gezegd. Echt dankzij de medewerking van jullie allemaal.

Juan en Tonny: Leuk, gezellig, is goed gelopen. Die mobilisatie van mensen.

Wel jammer dat er weinig tijd was die avond om vragen te stellen, bijvoorbeeld over die dug out. Daar maken wij ons toch wel zorgen over.

Jessica: Het was toch goed? Wat zou ik nou niet goed vinden? Alles was duidelijk, alles was naar mijn wens.

Joop: Gisteravond hebben we nog tot 12 uur na zitten praten met de burens. Dat we er allemaal zo blij mee zijn. Het leukst vinden we dat de speelplaats zó mooi wordt en het voetbalveld.

Ans: Dat je er ook met de fietsjes of rolschaatsen omheen kunt, dat had die ontwerper mooi bedacht!

Joop: Alleen Rijnland had er eigenlijk niet bij moeten zijn. Dan hadden we nog wat meer door kunnen breien op de rest. Zo'n polderge-maal gebouwtje dat zoemt en is niet mooi. Zet het aan de andere kant van de dijk, daar ligt een brak stuk grond.

Ellen: Het hele ontwerp en de planning, het is zoals we besproken hebben. Alleen jammer dat de plek van het vreugdevuur toch nog ergens anders kwam.

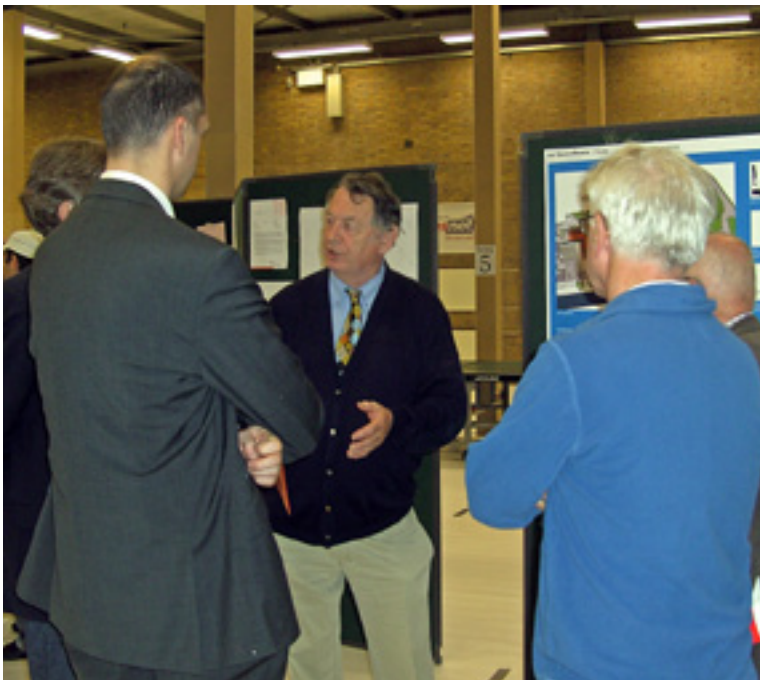
Anita: Je ziet dat er mensen op af zijn gekomen die echt heel direct gebruik zullen gaan maken van de speelplekken en ook mensen die van iets verder komen en die verwachtingen hebben die dan niet uit komen. Sommige mensen hadden dingen willen horen over het Zorgcentrum en die verwachtingen kwamen niet uit. Er gaat altijd wel iets fout. Ik vond het een goede presentatie met veel foto's en weinig moeilijke woorden. Het uiteindelijke ontwerp vond ik heel erg mooi en passend bij de buurt.

CONCLUSIE

Bewoners

Het gehele proces is zo verlopen, dat bewoners zich gehoord voelen. Het resultaat is een interactief ontwerp geworden, waarbij de expertise van de gemeente, de ontwerper(s) en de bewoners elk tot hun recht zijn gekomen. Betrokken bewoners die de dag na de presentatie zijn geïnterviewd geven allen aan heel tevreden te zijn. Over de ontwerpers, maar ook over hun eigen inbreng. De bewoners uit het gebied zijn meer dan tevreden met het resultaat. Ze kunnen benoemen wat hun eigen aandeel er in is en voelen zich zeer serieus genomen.

Professionals

Ontwerper Martin van Engelen van BGSV: We hebben goed de lokale deskundigheid in kunnen zetten, zoals die over de parkeerplaatsen. Bij de jongeren had wel wat meer betrokkenheid kunnen zijn. Voor een deel was het informeren. Al met al is het heel plezierig gegaan en heb ik er een tevreden gevoel over. Ik zou het zo vaker willen doen, maar zou dan wel willen dat de gemeente al tijdens het proces een raming maakt van de kosten. Ontwerper Rita van Gog van de speelplekken: De bewoners hadden voldoende inbreng en invloed, hoewel de opkomst beter had gekund. Mooi dat door medewerking van de bewoners toch de speelplek aan de IJssellaan niet verkleind is. Projectleider Peter Vuijk: Ik ben heel tevreden. De bewoners hebben naar mijn idee ruim voldoende in kunnen brengen. We hebben echt een ontwerp

Bewoners aan het woord

Juan: De samenwerking onderling was hartstikke leuk, vooral met de bewoners uit de Cronjéstraat. Ik ben ook tevreden over mijn eigen inbreng.

Tonny: Of ik een volgende keer weer mee zou doen? Ja! Het is altijd moeilijk om 's avonds na het eten nog de deur uit te komen, maar als je er eenmaal bent is het reuzengezellig.

Wilma: Het leukste vond ik gisteravond toen we hoorden wat we kregen. Maar.. (aarzelt)... dat waar ik eigenlijk voor ging is er nog niet: onderdak voor de kinderen. Of dat er ooit zal komen...

Anita: Ik ben ook heel erg tevreden over dat je mensen de gelegenheid geeft om mee te doen. Dan leren ze elkaar kennen en het geeft heel veel zelfvertrouwen als je ziet hoe groot je eigen inbreng is geweest. Niet alleen het fysieke maar ook het sociale eindresultaat telt.

Jessica: De samenwerking was niks, omdat ik ruzie had. Hun wouden een jongerenplek en wij een voetbalveld en we wilden niet zoveel Marokkanen. Maar, een volgende keer zou ik weer mee doen. Het leukste van het hele project: het voetbalveld!

Ellen: Het voetbalveld is zo mooi geworden als je het plaatje zo ziet. Jammer dat de parkeer gelegenheid niet geregeld kon worden. De samenwerking was prima. Ik zou een volgende keer zo weer meedoen.

Anita: De samenwerking was heel goed, zo heb ik het nog nooit meegemaakt. Ik adviseer de gemeente om echt precies dezelfde methodiek te gebruiken bij het andere deel van de Jan Verswollezone. Bewoners zullen het daar als een balsem voor de ziel ervaren.

Joop en Ans: We hebben ons aangemeld bij het Wijkteam. Van daar uit willen we het proces blijven volgen en de dingen die zijn blijven liggen oppakken.

met draagvlak gekregen. Terwijl het sociaal geen gemakkelijke buurt is en de mensen vooraf sceptisch waren. De belangrijkste slag moeten we natuurlijk nog maken: het moet uitgevoerd worden en ook dan mooi en heel blijven.

CONCLUSIE

Spin off

Het traject heeft, behalve een interactief ontwerp voor de groenzone en een aantal speelplekken, ook iets anders opgeleverd. Negen bewoners uit de themagroepen hebben zich aangemeld voor het Wijkteam. Het zittende Wijkteam is klein en er is al tijden weinig animo bij bewoners om er deel van uit te maken. Deze versterking is dan ook zeer welkom.

Verder is er een begin gemaakt met het opstarten van kinderactiviteiten in de wijk. Het herinrichten van de groenzone heeft geleid tot het herinrichten van speelplekken die vervolgens de roep om kinderactiviteiten opnieuw zichtbaar hebben gemaakt.

Hoe verder

Betrokken bewoners zullen het verdere proces moeten blijven volgen. Ze hebben nu directe lijnen met de gemeente en Factor G en het zou goed zijn als ze regelmatig checken of het ontwerp ook zó wordt uitgevoerd als afgesproken. Dat kan ook, vanuit het Wijkteam. Factor G zal hen daarbij ondersteunen. In feite is in de wijk nieuw kader ontstaan. Naast de klankbordgroep (waarin voornamelijk hoog opgeleide bewoners uit andere

delen rondom de Jan Verswollezone zitting hebben) is er nu ook een aanspreekpunt uit de sociaal zwakkere kern van de buurt.

Ontwerper Rita: Er moet wel nog gecommuniceerd worden met de bewoners in de buurt. Ze weten wel een en ander door de enquête maar weten niet wat het resultaat is en wat en wanneer er gaat gebeuren. Ook door de wethouder werd dit aangegeven.

OVERZICHT VAN HET HELE TRAJECT

Voortraject

Vooronderzoek door opdrachtgever

<i>Vorm</i>	Verzamelen van informatie.
<i>Wie</i>	Opdrachtgever en procesbegeleider.
<i>Doel</i>	Formuleren van visie en doel. Opstellen van (voorlopige) kaders voor bewonersparticipatie en lijst van relevante partners en ontwerper.
<i>Resultaat</i>	Concept plan van aanpak. Voorstel voor samenwerking met partners en ontwerper.
<i>Nodig</i>	Relevante documenten (bestaand beleid, relevante afspraken en verbanden, documenten planontwikkeling).
<i>Wanneer</i>	Drie maanden voor de start van het project.
<i>Toelichting</i>	Veel informatie is terug te vinden in bestaand beleid en bij partners.
Doen	Documenten verzamelen en doorspitten. Gesprekken met relevante beleidspartners (betrokken bij de planvorming, intern en extern). Gesprekken met relevante procespartners (betrokken bij en kenners van de doelgroep). Gesprek met ontwerper.

Niet doen Invloedrijke beleidsmakers overslaan.

Afspraken met partners

<i>Vorm</i>	Informatie en werkbijeenkomst.
<i>Wie</i>	Opdrachtgever, procesbegeleider, alle beleids- en procespartners en ontwerper.
<i>Doel</i>	Afspraken over samenwerking. Overeenstemming over visie, doel, kaders en werkwijze.
<i>Resultaat</i>	Definitief plan van aanpak. Definitieve samenwerkingsafspraken met organisaties.
<i>Nodig</i>	Relevante documenten (bestaand beleid, relevante afspraken en verbanden, documenten planontwikkeling).
<i>Wanneer</i>	2 maanden voor de start van het project.
<i>Toelichting</i>	De verschillende partners maken afspraken over inzet, rollen en taken. Ze stellen het door de procesbegeleider gemaakte plan van aanpak bij en onderschrijven het. Belangrijk is het helder formuleren van de kaders waarbinnen de participatie vorm gaat krijgen. Deze moeten op niet mis te verstane wijze geformuleerd worden, liefst verdeeld over een aantal thema's.

Doen Delen van alle relevante informatie. Benoemen van kansen en belemmeringen.
Het benutten van kansen en het omgaan met belemmeringen verwerken in het plan van aanpak.
Afwegen of er voldoende 'te participeren valt' voor bewoners. Is er genoeg ruimte of staat alles eigenlijk al vast. Als dat zo is, kijk dan of er andere mogelijkheden zijn om te participeren. Is dat niet zo, stel dan de vraag of het zinvol is om met dit traject door te gaan.

Niet doen Het traject doorzetten als de kaders nog niet helder zijn of als er voor bewoners weinig te halen valt. Bewoners in dit stadium iets beloven.

bron: gemeente Gouda,
afdeling Grafische Vormgeving,
fotograaf: Pim Mul

OVERZICHT VAN HET HELE TRAJECT

Hoofdtraject, interactieve planvorming

Informatie en werving bewoners

<i>Vorm</i>	Uitnodiging, bijeenkomst, vragenronde huis aan huis en doelgroepwerving.
<i>Wie</i>	Opdrachtgever, procesbegeleider en procespartners.
<i>Doel</i>	Inventariseren Iste wensen en mogelijkheden, tevens werven van bewoners voor themagroepen.
<i>Resultaat</i>	Input voor de informatieavond.
<i>Nodig</i>	Flyer (tevens uitnodiging eerste bewonersavond), vragenlijst, eventueel artikel, publiciteit.
<i>Wanneer</i>	2 weken voor de start van het project.
<i>Toelichting</i>	Door langs verschillende wegen te inventariseren en informeren worden bewoners alvast 'warm' gemaakt voor het traject en krijgt de gemeente een eerste indruk van hun wensen: aan welke eisen moet het plan voldoen willen bewoners erbij betrokken raken.
Doen	Als er met een vragenlijst wordt gewerkt, stel deze dan op conform de kaders, stel dus vragen over zaken die ook daadwerkelijk tot de mogelijkheden behoren. Voor een goede verwerking van de antwoorden is een vragenlijst met keuzeopties nodig. Daarnaast kan ruimte zijn voor open vragen. Alle reacties verwerken en presentabel hebben vóór de informatieavond.
Niet doen	Door het stellen van 'verkeerde vragen' allerlei verwachtingen bij bewoners wekken. Tijdens de vragenronde beloftes doen. Tijd besparen door bewoners alleen schriftelijk uit te nodigen.

Informatie en ideeënavond bewoners

<i>Vorm</i>	Open bijeenkomst.
<i>Wie</i>	Bewoners, opdrachtgever, alle proces en beleidspartners.
<i>Doel</i>	Bewoners informeren over het project en werven voor de themagroepen. Inventariseren ideeën.
<i>Resultaat</i>	Ideeën, aanmeldingen themagroepen.
<i>Nodig</i>	Informatie over het project, informatie uit de vragenronde, presentatiemateriaal, overzicht van geplande bijeenkomsten themagroepen (data, locatie).
<i>Wanneer</i>	Start van het project.
<i>Toelichting</i>	Door in themagroepen te werken kunnen bewoners heel specifiek kiezen voor een thema wat hen aan het hart gaat. Dit werkt drempelverlagend.
Doen	Zorgen voor een informele setting op een laagdrempelige, liefst in de buurt liggen de locatie. Zorgen voor voldoende mensen om vragen te beantwoorden, gesprekken aan te gaan en bewoners te werven. Eerlijk en duidelijk zijn over de kaders. Wat ligt vast en waarover kunt u meepraten.
Niet doen	Een louter plenaire opstelling met presentaties waarbij bewoners alleen kunnen reageren door hun hand op te steken of te gaan roepen. Bij plenaire bijeenkomsten is de kans op een negatieve toonzetting groter.

bron: gemeente Gouda,
afdeling Grafische Vormgeving,
fotograaf: Pim Mul

OVERZICHT VAN HET HELE TRAJECT

Themabijeenkomsten

Vorm	Twee of drie gesloten bijeenkomsten van bewoners in themagroepen. Huiswerk voor de ontwerper.
Wie	Leden themagroepen, opdrachtgever, procesbegeleider, procespartners, ontwerper.
Doel	Voorwaarden voor voorlopig inrichtingsplan.
Resultaat	Voorlopig ontwerp.
Nodig	Voorwaarden van gemeente en eerder verzamelde ideeën.
Wanneer	Start uiterlijk twee weken na de informatieavond, met tussenpozen van maximaal drie weken.
Toelichting:	Bewoners die zitting nemen in een van de themagroep gaan aan de slag met ideeën die uit de inventarisatie en de ideeënavond zijn gekomen. Elke bijeenkomsten geven zij 'huiswerk' op aan de ontwerper, die dit verwerkt tot een voorlopig ontwerp of inrichtingsplan. Tussen elke bijeenkomst door overleggen opdrachtgever, ontwerper procesbegeleider over de 'verwerking' van het huiswerk en de voorbereiding van de volgende bijeenkomst.

Doen Zorgen voor professionele begeleiding per themagroep. Bewoners stimuleren met ideeën te komen, dit faciliteren. Elke bijeenkomst kaders kort herhalen. Zorgen voor een goede, informele sfeer. Tips van bewoners verwerken in het ontwerp.

Niet doen Ellenlange discussies over zaken die buiten de vastgestelde thema's omgaan. Blijkt er iets nadrukkelijk te leven, organiseer hier dan een aparte bijeenkomst voor.

Presentatie

Vorm	Bijeenkomst voor alle wijkbewoners en andere betrokkenen.
Wie	Wijkbewoners, leden themagroepen, opdrachtgever, procesbegeleider, procespartners, ontwerper.
Doel	Presentatie voorlopig ontwerp en feestelijke afsluiting van de ontwerpfase met bewoners.
Resultaat	Presentatie voorlopig ontwerp.
Wanneer	Maximaal een maand na de laatste bijeenkomst.
Toelichting	Leden themagroepen, gemeente en ontwerper presenteren gezamenlijk het resultaat van hun inspanningen aan de wijk.
Doen	Leden themagroepen betrekken bij de presentatie. Helderheid geven over de fase van uitvoering.
Niet doen	Het ontwerp presenteren als iets alleen van de gemeente of architect.

bron: gemeente Gouda,
afdeling Grafische Vormgeving,
fotograaf: Pim Mul

Bijlage I Kaders voor bewonersparticipatie

De kaders

Basisuitgangspunt

- Adviesrecht door Klankbordgroep Jan Verswollezona (gemandateerd door wijkteam Kort Haarlem).
- Coproductie voor speelplekken en jongerenplek.

Kaders ontwerp Inrichtingsplan (gehele plangebied eerste fase)

Wat staat vast

- SPvE, dus bouwprogramma, stedenbouwkundige opzet, een aantal inrichtings- en kwaliteitseisen.
- Ontwerp zorghuis.
- Door bovenstaande wordt het huidige groengebied kleiner. Voor het onderwerp 'spelen' betekent dat dat we verder kijken dan het groengebied alleen.
- Dijkverbreding (hoggst waarschijnlijk).

Kaders plek voor jongeren > 12 jaar

Wat staat vast

- De plek moet blijven op de huidige locatie.
- De plek wordt kleiner door de dijkverbreding.
- Er komt een harde, multifunctionele ondergrond.
- Vandalisatiebestendig inrichten.

Mogelijkheden voor participatie

- Bedenken inrichtingsplan (welke sporten, kleuren, doelen e.d.) met jongeren.
- Bedenken activiteiten met jongeren.
- Maken afspraken met jongeren, buurtbewoners en gemeente over gebruik van de plek.
- Mogelijkheid beschilderen muur Ilac-gebouwtje.

Kaders speelruimte voor kinderen

Wat staat vast

- Huidige plek IJssellaan wordt een stuk kleiner en door een waterverbinding gescheiden van het zorgcentrum. De speelplek blijft hoogstwaarschijnlijk gehandhaafd.
- Er komt een nieuwe speelplek aan de Fourieweg.
- Pretoriaplein: mogelijk enkele resterende werkzaamheden, mogelijk aanvulling met speeltoestellen uit de FW Reitzstraat.
- In fase 2 komt er een speelplek van (ovb) 300m² voor 0-6 jaar bij de nieuwbouw.

Mogelijkheden voor participatie

- Meedenken over de herinrichting/voortbestaan van de huidige speelplek aan de IJssellaan.

- Meedenken over speelaanleidingen in de FW Reitzstraat.
- Meedenken over de inrichting van de speelplek aan de Fourieweg.
- Meedenken over andere mogelijkheden om samen spelen in de wijk te bevorderen, zoals een speelgoeduitleen (voor buitenspellen) of kinderactiviteiten.
- Meedenken over 'goed' gebruik van de speelplekken.
- Kinderparticipatie.

Bomen en water

Wat staat vast

- In principe alle te kappen bomen compenseren in (en anders in de omgeving van) het plangebied.
- Waterverbinding realiseren tussen Burgemeester Martenssingel en Cronjévijver.

Mogelijkheden voor participatie

- Welke boomtypen komen terug in het groengebied?
- Hoe kunnen de sloten beter gebruikt worden? (recreatie? vissen?)
- Welke optie van de open waterverbinding heeft de voorkeur?

Rioolgemaal en andere gebouwtjes

Wat staat vast

- Het bestaande rioolgemaal moet gehandhaafd blijven.
- Hoogheemraadschap Rijnland gaat een poldergemaal aan de Cronjé vijver realiseren.

Mogelijkheden t.a.v. bewonersparticipatie:

- Plan maken voor opknappen/ beschilderen rioolgemaal.
- Beschilderen andere gebouwtjes.

Ouderen

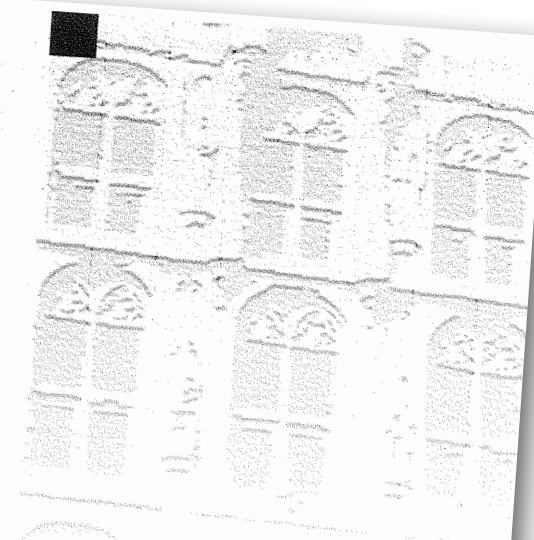
Wat staat vast

- In het zorgcomplex komen faciliteiten zoals kapper, restaurant en bibliotheek, die ook voor buurtbewoners toegankelijk zijn.

Wat is mogelijk ten aanzien van bewonersparticipatie

- In een later stadium kunnen ouderen in de wijk gebruik gaan maken van deze faciliteiten.

Bijlage 2 Uitnodiging informatieavond

Aan omwonenden van de Jan Verswollezone Zuid
en van het Pretoriaplein

dienst/afdeling
lco
contactpersoon
P. Vuijk
onderwerp
informatieavond
Jan Verswollezone Zuid

telefoon
0182 588212
uw kenmerk

gouda
9 april 2009

ons kenmerk
560299

verzonden

- 9 APR 2009

Beste bewoner,

Uitnodiging informatieavond

Hierbij nodigen wij u van harte uit voor een informatieavond op **21 april van 19.30-21.00 uur** over de planontwikkeling van de Jan Verswollezone-Zuid, het gebied gelegen tussen Fluwelensingel, Burg. Martensstraat, IJssellaan en de Goejanverwelledijk. Ook de speelplekken aan het Pretoriaplein en Fourieweg komen aan bod. Deze bijeenkomst wordt gehouden in het gebouw van **tafeltennisvereniging De Vriendenschaar, IJssellaan 152 in Gouda.**

Toelichting ontwerp zorghuis, openbare ruimte dijkzone, speelplaatsen

In juni 2008 is de vorige informatiebijeenkomst gehouden over de planontwikkeling. Een aantal van u is toen ook aanwezig geweest. Op deze avond werd het globale plan gepresenteerd voor het zorghuis en de nieuwe woningen, dat vervolgens op 5 november 2008 als Stedenbouwkundig Programma van Eisen is vastgesteld door de raad. Daarna is het voorlopig ontwerp voor het zorghuis opgesteld. De architect licht u dit graag op 21 april toe. Daarnaast licht de landschapsarchitect voor het plan van de openbare ruimte de eerste gedachteschetsen voor de dijkzone toe en geeft de ontwerper van de speelplaatsen Pretoriaplein en Fourieweg u toelichting over de ontwikkelingen hier.

Meedenken over spelen, jongerenplek, groen en water

Op deze avond gaat het echter niet alleen om het geven van informatie. Wij vinden het van groot belang dat buurtbewoners meedenken over het inrichten van de openbare ruimte voor wat betreft het spelen in de buurt, het opknappen van de jongerenplek en het groen en water in het plantsoen.

Op woensdag 15 en donderdag 16 april komen medewerkers van de gemeente en Factor G bij u aan de deur om u alvast een paar vragen te stellen en uw eerste ideeën te horen! Misschien treffen wij u niet thuis. We hopen u dan te zien op de informatieavond!

bijlagen ideeënkaarten

**gemeente
gouda**

bezoekadres:
antwerpseweg 5, gouda

correspondentieadres:
postbus 1086, 2800 bb gouda
fax 0182 588101
e-mail gemeente@gouda.nl

Bijlage 2 Uitnodiging informatieavond

In de maand mei gaan we aan de slag met drie themagroepen: de themagroep Spelen, de themagroep Jongerenplek en eventueel een derde de themagroep: Groen & Water. Deze groepen komen twee maal bij elkaar en kunnen met hun ideeën invloed uitoefenen op de plannen.

	Datum en tijd	Locatie
Bijeenkomst 1	Woensdag 13 mei, 19.30 – 21.00	Stadhuis
Bijeenkomst 2	Woensdag 27 mei 19.30 – 21.00	Stadhuis
Presentatie	Nog niet bekend	Nog niet bekend

Tijdens de informatieavond kunt u uw eerste ideeën alvast kwijt door bijgaande groene en roze kaart ingevuld in te leveren. En natuurlijk kunt u zich dan aanmelden voor één van de themagroepen! Dat kan op 21 april, maar het kan ook schriftelijk, via bijgevoegd strookje.

Met vriendelijke groet,

Het hoofd van de afdeling
Locatieontwikkeling,

S.B. Hokken

Ik kan niet op de informatieavond komen maar wil wél graag meedoen aan één van de themagroepen.

Naam:
Adres en postcode:
Emailadres:
Telefoonnummer:

Ik meld me aan voor:

- de themagroep spelen
- de themagroep jongerenplek
- de themagroep groen en water

U kunt het ingevulde strookje sturen naar:
Gemeente Gouda
Ter attentie van de heer P. Vuijk
Postbus 1086
2800 BB Gouda

Bijlage 3 Vragenlijst

Vragenlijst JVZ

Naam: _____ straat: _____ huisnr: _____
 Telefoonnr/ mail adres: _____

A. Wil op de informatieavond komen? 0 ja 0 weet niet 0 misschien 0 nee
B. Wil deelnemen aan themagroep? 0 ja 0 weet niet 0 misschien 0 nee
 Zo ja: 0 themagroep spelen 0 themagroep jongerenplek 0 themagroep groen 0 rioolgemaal

C. Spelen

Welke opties spreken u aan?
 Speelaanleidingen Reitzstraat. 0 ja 0 weet niet 0 beetje 0 nee
 Nieuwe speelplek Fourieweg. 0 ja 0 weet niet 0 beetje 0 nee
 Uitbreiding/ verbetering speelplek Pretoriaplein. 0 ja 0 weet niet 0 beetje 0 nee
 Een speelgoeduitleen op het Pretoriaplein. 0 ja 0 weet niet 0 beetje 0 nee
 Activiteiten voor kinderen/ kinderwerk in de wijk. 0 ja 0 weet niet 0 beetje 0 nee
 Wilt u meedenken over spelen en speelplekken in deze buurt? (zie B.) Andere ideeën of opmerkingen?

D. Over de jongerenplek

Welke functies zou de plek volgens u moeten hebben?
 Sporten 0 ja 0 weet niet 0 beetje 0 nee
 Elkaar ontmoeten 0 ja 0 weet niet 0 beetje 0 nee
 Wilt u meedenken over de herinrichting van de jongerenplek in deze buurt? (zie B.) Andere ideeën of opmerkingen?

E. Over groen en water

Wilt u meedenken over groen en water in deze buurt, met name in de groenstrook? (zie B.) Andere ideeën of opmerkingen?

F. Over het (beschilderen van het) rioolgemaal

Wilt u daarover meedenken? 0 ja 0 weet niet 0 beetje 0 nee
 Wilt u meedenken over het opknappen van het rioolgemaal in deze buurt? (zie B.) Andere ideeën of opmerkingen?

G. Tot slot

Wilt u twee dingen noemen die u positief vindt van de wijk Kort Haarlem?
 1. _____ 2. _____
 Wilt u twee dingen noemen die beter kunnen in de wijk Kort Haarlem?
 1. _____ 2. _____

Bijlage 4a Samenvatting vragenronde

Bereik

Van de 291 adressen bereiken we er 136, dat is 47%. Dit bereiken we door op elk adres éénmaal aan te bellen; de capaciteit is niet groot genoeg voor nog een tweede ronde.

Samenvatting resultaten

Interesse deelname aan informatieavond en themagroepen

77 personen (57%) wil zeker of misschien op de infoavond komen.

42 personen (32%) wil zeker of eventueel deelnemen aan een themagroep.

- Spelen; 12 personen (9%), redelijk verdeeld over de verschillende straten.
- Jongeren: 15 personen (11%), redelijk verdeeld over de verschillende straten.
- Groen: 5 personen (4%)
- Onbekend: de rest.

Alternatieven speelplek

Voor welke opties is men enthousiast?

Speelaanleidingen FW Reitzstraat:	52 p. (38%)
Nieuwe speelplek Fourieweg	61 p. (45%)
Verbetering Pretoriaplein	93 p. (68%)
Speelgoeduitleen Pretoriaplein	90 p. (66%)
Kinderwerk	95 p. (70%)
Het Spant terug	21 p. (15%) (zat niet in de vragenlijst!)
Speelplek Ijsselaan moet blijven	(niet gemeten, wel heel veel gehoord)

Jongerenplek in plantsoen

Welke optie spreekt het meest aan?

Sportplek	96 personen (71%)
Ontmoetingsplek	72 personen (53%)

Groen en water

Noemt ideeën of wil meedenken	3 personen (2%)
-------------------------------	-----------------

Gemaal

Noemt ideeën of wil meedenken	37 personen (27%)
-------------------------------	-------------------

Bijlage 4b Opmerkingen vragenronde

THEMAGROEP GROEN EN WATER/ONTWERP PLANTSOEN	AANTAL X
OPMERKING	
Zeer enthousiast over het toepassen van hoogteverschillen met bouwkundige elementen (M)	
Wethouder Poletbrug doortrekken naar IJssellaan word als positief ervaren (M)	
Er zijn ideeën geopperd om 1 ri. verkeer in te voeren langs het parkdeel (M)	
Grasveldje achter 'ilac' is nu niet te gebruiken ivm gravel-ondergrond-voordeur voor (kunst)gras (M)	
Kastanjeboom (einde F.W. Reitzstraat) zorgt (in kastanjetiijd) voor overlast aanwonenden.	
(kastanje worden met stokken uit de boom geslagen...)	
Betere uitlaatplaats voor de hond (FW Reitzstraat)	
Voorstel 1 heeft de algemene voorkeur	
Over de realisering van de waterloop heb ik weinig (negatieve) reactie's op gehad	
Niet te veel water want dat is niet goed voor de kinderen (Dr. Leydsstraat)	
Geen water, meer groen (Dr. Leydsstraat)	
Zo veel mogelijk groen en water	
Natuurvriendelijke oevers bij het water (De la Reylaan)	
Kom moet schoon	
Geen water bij de speeltuin, drainage ondergronds	
Water gevaarlijk voor de kleine kinderen in de buurt	
Pontje op de singel	
Onderhoud vijver	
De sloot is vies	
Jongerenoverlast bij ILAC (Chr.de Wetstraat)	
Tafeltennis ilac kan ook in Vriendenschaar gebouw.	
	2
Saai in de straat, moet meer groen komen, bijvoorbeeld bloembakken (FW Reitzstraat)	
Bewoners kunnen zelf iets met een plant voor de deur doen	3
Onderhoud hertenkamp ((Chr. de Wetstraat))	
Meer groen, beter onderhouden (Pretoriaplein) (Cronjéstraat)	
Meer groen. (Cronjéstraat)	
Waterputten in de straten (Pretoriaplein)	
Beetje meer kleur in de wijk.	
Hondenpoep weg	2+
THEMAGROEP SPELEN	
OPMERKING	AANTAL X
Kinderspeelplekken helpen preventief tegen zinloos geweld.	
Toestellen in de Reitzstraat	3
Bootjes in de sloten en een kunstwerk van (?) Jabakhaus?)	
Geef de kinderen een echte speeltuin.	
Speeltuin einde ijssellaan in ere herstellen, meer toestellen	3
Groene speelplekken, plek bij IJssellaan als 'speeldernis' inrichten met zand en water	
Speelplekken hondenpoepvrij	2+
Honden uit de speeltuin (FW Reitzstraat)	
Wij maken bij de iegla (ILAC?) altijd hutten en willen een kabelbaan!	
In oost heb je speelhuysjes, waarom kan dat hier niet?	
IJssellaan speelplek moet blijven/ uitgebreid worden (FW Reitzstraat) (IJssellaan)	2+
Kabelbaan terug	
Speelaanleiding niet voor de deur (FW Reitzstraat)	
Speeltuintje Cronjéstraat (Cronjéstraat)	
Hoek Krugerlaan/ De la Reylaan (zuidrandflat) benutten als speelplek (De la Reylaan)	
	2+
Kinderen worden weggeplaagd bij Pretoriaplein (IJssellaan)	
Geen water bij de speeltuin, drainage ondergronds	
Hogere hekken voetbal Pretoriaplein	2
Jeugd uit Gouda Oost maakt speeltoestellen kapot (Pretoriaplein)	
Hangjongeren overlast (Pretoriaplein)	
Tafeltennis weg (Pretoriaplein)	
Geen voetbal na 20.00 uur (Pretoriaplein)	
Ouders moeten toezicht houden op de speelplek (IJssellaan)	
Hek is weggehaald waardoor het onveilig is voor de kleintjes richting water (IJssellaan)	
Spant terug	2+
Twijfel over animo voor kinderactiviteiten	2
Last van jongeren (Fourieweg) (Pretoriaplein)	4
Kinderwerk terug/begeleid spelen	3
Kinderwerk in de zomervakantie	
Kinderopvang	2
Straatspeeldag (FW Reitzstraat)	
Buurtactiviteiten (IJssellaan)	
Spant terug	4
THEMAGROEP JONGERENPLEK	
OPMERKING	AANTAL X
Grasveldje achter 'ilac' is nu niet te gebruiken ivm gravel-ondergrond-voordeur voor (kunst)gras	
Instandhouding vredegeveur wordt als zeer gewenst ervaren	
Skatebaan voor de groten	3
Voetbalveld opknappen	2
Afdakje	
Niet te veel gekkigheid	
Graag meer controle op dealers	
Geen hangplek bij ILAC, daar is het spant voor, wij hebben er overlast van	
Jongerenoverlast bij ILAC (Chr.de Wetstraat)	
Jongeren centrum terug	
Stimuleer jongeren om te gaan sporten	
Een plek waar jongeren geen overlast bezorgen	
THEMAGROEP PARKEREN	
OPMERKING	AANTAL X
Weinig parkeerplaats (Fourieweg)	2+
Andere bewoners komen hier parkeren zodat wij geen plek hebben (?) (Fourieweg)	
Eventueel Cronjéstraat eenrichtingsweg maken van de Wetstraat richting IJssellaan. (Cronjéstraat)	
Tip: schuine vakken.	
Parkeerplaats hoek IJssellaan-F.W. Reitzstraat wordt nauwelijks gebruikt m.u.v. caravanstalling..	
Een deel van de buurt is betaald parkeren een deel (aan de cronje-vijver) niet	
Dit leidt tot 'fraude' parkeren aan de cronjevijver, tot grote frustraties van aanwonenden.	
Invoeren betaald parkeren (Pretoriaplein)	
Auto parkeren aan de rand van het plein (Pretoriaplein)	
Er zijn ideeën geopperd om 1 ri. verkeer in te voeren langs het parkdeel	
Tip:schuine parkeerplekken	
Weinig parkeerplek (Pretoriaplein)	
Door tafeltennis veel parkeeroverlast (IJssellaan)	
Betere controle bij vergunningen (IJssellaan)	
Meer parkeerplaatsen (IJssellaan)	

THEMA VERKEER	AANTAL X
OPMERKING	
Ballen op de auto's (IJssellaan)	
De bulten op de grond (?)	
Een richtingsverkeer in De La Reylaan (De la Reylaan)	
Te hard rijden, minder auto's (B. Martenssingel) (IJssellaan)	2+
Te hard rijden door jongeren (IJssellaan)	
Graag 20 km zone (IJssellaan)	
Graag een hek afscheiding bij no 19 tbv wegbelemmering scooters (Fourieweg)	
Mensen rijden te hard (Fourieweg)	
Iets doen aan het verkeer (Fourieweg)	
Drempels lager (FW Reitzstraat)	2
Bord met spelende kinderen in de straat (FW Reitzstraat)	
Mensen rijden te hard (Fourieweg) ((Chr. de Wetstraat)	
Iets doen aan het verkeer (Fourieweg)	
Drempels zakken in (IJssellaan)	
Drempels hoger ((Chr. de Wetstraat))	
Drempels lager (FW Reitzstraat)	
Gevaarlijk verkeer (Pretoriaplein)	
Minder hard rijden (FW Reitzstraat)	
Gevaarlijk verkeer (Pretoriaplein)	
THEMA RIOOLGEMAAL	
OPMERKING	AANTAL X
Mooie tekening, mooie kleuren	2
Als het maar mooi is	
Leuke kleur, leuk beschilderen	
Liever geen Grafitti	
Stroomhuisje moet in het gebouw zitten dat moet terug (?)	
Laten beschilderen door kinderen	
Laten beschilderen door Rastascp.com	
THEMA SCHOON EN HEEL	
OPMERKING	AANTAL X
Slechte bestrating (Fourieweg) (Cronjéstraat) enz	2+
Poorten in de FW Reitzstraat	2+
Zwerfvuil (Fourieweg) (Chr. de Wetstraat) (Pretoriaplein) (Cronjéstraat) (IJssellaan)	2+
Rotzooi in de poorten (FW Reitzstraat) (Pretoriaplein)	2+
Hondenpoep	2+
Loslopende honden en katten (FW Reitzstraat)	2+
Mensen moeten van elkaars bakken afblijven, vaste plekken voor containers (FW Reitzstraat)	
Rotzooi in de straat (FW Reitzstraat)	2+
Afval controleren	
Kom moet schoon	2
Minder grof vuil aan de straat ((Chr.de Wetstraat)	
Overlast riolerig (Pretoriaplein)	2
Onderhoud bestrating Fourieweg (De la Reylaan) (IJssellaan)	2+
Flats afbreken (Pretoriaplein)	
Glas en papiercontainer niet boven rioolbult plaatsen (De la Reylaan)	
Veel zwerfvuil, bakken zijn niet groot genoeg (Burg. Martenssingel)	2
Betere controle op klike's en huisvuil (IJssellaan)	
Gemeente maakt goed schoon (IJssellaan)	
Shoornaken/ onderhoud moet beter (IJssellaan)	
Slechte drainage	
Controleren door overheidsinstelling (FW Reitzstraat)	
THEMA VEILIG	
OPMERKING	AANTAL X
Graag meer controle op dealers (FW Reitzstraat)	
Graag hekken in de poorten (FW Reitzstraat)	3
Graag onlosbare verlichting in de achterpaden (FW Reitzstraat) (Pretoriaplein) (Cronjéstraat)	7
Meer toezicht in de wijk (Cronjéstraat) (IJssellaan)	2
Meer observeren tussen 12 en 2 (Cronjéstraat)	2
Wijkagent meer op straat (Pretoriaplein)	
Last van Marokkaans koffiehuys (IJssellaan)	
Drugsdealers geven overlast en angst (IJssellaan)	
Criminaliteit neemt toe	
Meer controle op overlast uit de Reitzstraat (IJssellaan)	
Veiligheid: burgemeester doet het niet: criminelen pakken (IJssellaan)	
THEMA GEDRAG	
OPMERKING	AANTAL X
Ruzies uitpraten (FW Reitzstraat)	
Verbeteren gemoedstoestand (FW Reitzstraat)	
Minder ruzies, minder zuipen (FW Reitzstraat)	
Mensen moeten beter met elkaar om gaan (FW Reitzstraat)	
Kappen met antikraak ((Chr. de Wetstraat)	
Jongens van de kapsalon gedragen zich slecht ((Chr. de Wetstraat)	
Communicatie onder elkaar is slecht ((Chr. de Wetstraat))	
Communicatie met wijkagent; hij maakt onderscheid. Laat zien wie hij wel en niet mag.	
Achteruitgang sociale samenhang ((Chr. de Wetstraat))	
Als je als nieuwkomer komt heb je het moeilijk in sommige stukken van de buurt	
Sociale samenhang (Pretoriaplein)	
De mensen moeten beter communiceren (Pretoriaplein)	
De mensen letten erg op elkaar (Pretoriaplein)	
In de avond mag er minder lawaai zijn.	
Te weinig respect voor elkaar.	
Asociaal gedrag van bewoners (IJssellaan)	2+
Kinderen soms agressief (IJssellaan)	
Gedrag van sommige bewoners (Fourieweg).	
Leefbaarheid tussen de mensen (IJssellaan)	
Geweld en overlast (IJssellaan)	

Bijlage 5 Voorstel Inrichtingsplan

Jan Verswollezone | Gouda

Inrichtingsvoorstellen

Plantsoen

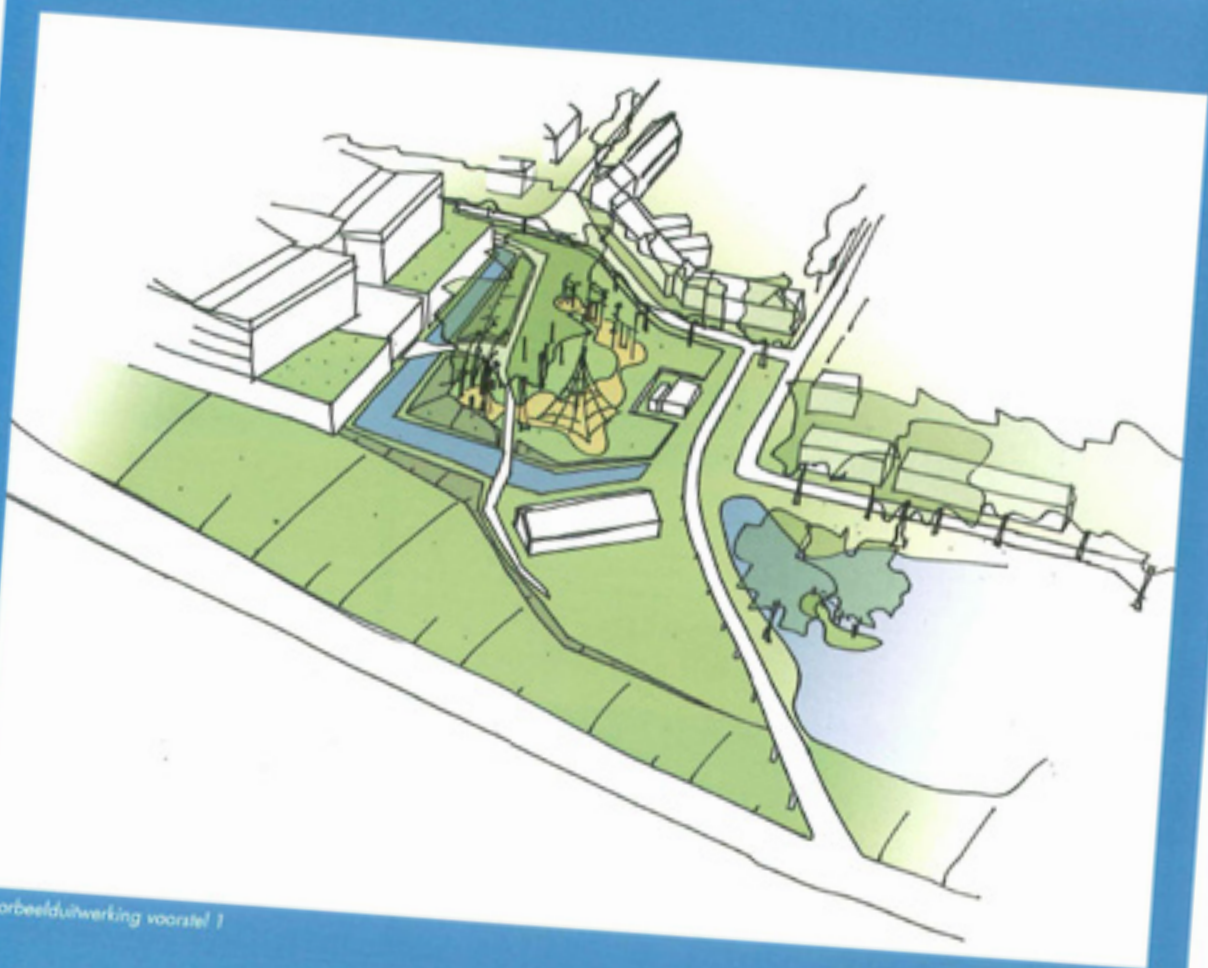
voorstel 1

voorstel 2

voorstel 3

voorbeelduitwerking voorstel 1

BGSV Bureau voor Stedebouw
in opdracht van de Gemeente Gouda

BG
SV

Bijlage 6a Kaders

Themagroep Spelen

Waar gaat het over?

Pretoriaplein
Speelplek Fouriweg
FW Reitzstraat

Kaders

Pretoriaplein

- Tafeltennistafel wordt verwijderd, er kan een klein toestel voor in de plaats komen.
- Veel wensen voor verhoging hek bij voetbalveldje. Of dit kan wordt nog onderzocht.

Speelplek Fouriweg

- Budget voor speelplek 0 – 6 jaar.
- Mogelijkheid voor 'Groen moet je doen'.

FW Reitzstraat

- Speelaanleidingen.

Waar gaat het niet over

- Speelplek IJssellaan (andere groep).
- Kinderwerk en Spant (wordt over overlegd met Woonpartners).
- Andere speelplekken.

Themagroep Jongerenplek

Waar gaat het over

- Plek bij de IJssellaan/ Cronjéweg.

Kaders

- Verhard veldje, veilig.
- Nieuwe afmetingen i.v.m. verbreding dijk.
- Mogelijk beschilderen achterkant Ilac-gebouw.
- Geen mogelijkheid voor skateplek.

Waar gaat het niet over

- Andere plekken voor jongeren.
- Themagroep Plantsoen IJssellaan

Themagroep IJssellaan

Waar gaat het over

- Water.
- Bomen
- Parkeerplekken IJssellaan bij het plantsoen.
- Inrichting speelplek IJssellaan.
- Beschilderen trafohuis/rioolgemaal.
- Mogelijkheid van het maken van een plasberm in de Cronjévijver.

Kaders

- Er blijft een speelplek maar er is veel minder ruimte voor.
- Jongerenplek blijft maar wordt kleiner en opnieuw ingericht.
- ILAC-gebouw blijft.
- Riolgemaal blijft.
- Zorghuis komt.
- Budget is beperkt.
- Open water. Keuze voor waterloop optie I ligt al min of meer vast (door bewoners gekozen i.v.m. veiligheid en toegankelijke speelplek).
- Vast staat welke bomen gerooid gaan worden en dat het tekort aangevuld wordt.

Waar gaat het niet over

- Het onderwerp 'verkeer' dit wordt meegenomen in de herinrichting in 2011.
- Het onderwerp 'overlast bij de jongerenplek', dit wordt besproken met de wijkagent. En de jongeren maken afspraken met elkaar.

Bijlage 6b Huiswerk aan de hand van sleutelvragen

Jongerenplek

Huiswerk voor de gemeente en de ontwerper

Gebruik de ideeën van de vragenronde!
Wat wil je hier kunnen doen?

Hoe moet de sfeer zijn, hoe moet het eruit zien?

Wat is nodig om er een veilige plek van te maken (inrichting en afspraken)

Jongerenplek

Huiswerk voor de gemeente en de ontwerper

Gebruik de ideeën van de vragenronde!
Wat wil je hier kunnen doen?

Hoe moet de sfeer zijn, hoe moet het eruit zien?

Wat is nodig om er een veilige plek van te maken (inrichting en afspraken)

Speelplek Fourieweg

Huiswerk voor de gemeente en de ontwerper

Gebruik de ideeën van de vragenronde!
Ideeën voor de inrichting van de speelplek aan de Fourieweg (0 - 6 Jaar). (materialen, toestellen, wat moeten kleintjes er kunnen doen).

Wat is nodig om er een prettige, veilige plek van te maken?

Waar moet de gemeente rekening mee houden?

Wat kunnen bewoners zelf doen? Is er animo voor 'Groen moet je doen'?

Spelen in de FW Reitzstraat

Huiswerk voor de gemeente en de ontwerper

Gebruik de ideeën van de vragenronde!
Welke speelaanleidingen spreken aan?

Waar zouden die moeten komen?

Wat is nodig om er een prettige, kindvriendelijke straat van te maken?

Waar moet de gemeente rekening mee houden?

Wat kunnen bewoners zelf doen?

Speelplek Pretoriaplein

Huiswerk voor de gemeente en de ontwerper

Gebruik de ideeën van de vragenronde!
Welk klein toestel kan er in de plaats komen van de tafeltennistafel op het Pretoriaplein?

Wat is er nodig om van de het Pretoriaplein een veilige, prettige speelplek te maken?

Waar moet de gemeente rekening mee houden?

Wat kunnen bewoners zelf doen?

Plantsoen Ijssellaan, spelen

Huiswerk voor de gemeente en de ontwerper

Gebruik de ideeën van de vragenronde!

Welke van de huidige toestellen/ materialen moeten in elk geval blijven? Maak een lijst in volgorde van belangrijkheid. (Zijn de wensen van de kinderen hierover bekend?)

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Wat moet de uitstraling van de speelplek zijn? Wat voor spel wilt u dat kinderen er kunnen spelen?

Welk materiaal mag gebruikt worden?

Welk materiaal liever niet?

Hoe houden we de speelplek hondenpoepvrij?

Plantsoen Ijssellaan, water

Huiswerk voor de gemeente en de ontwerper

Gebruik de ideeën van de vragenronde!
Hoe kunnen we het water (optie 3) eventueel voor recreatie gebruiken?

Waar moet de ontwerper rekening mee houden?

Plantsoen Ijssellaan, rioolgemaal/trafohuis

Huiswerk voor de gemeente en de ontwerper

Gebruik de ideeën van de vragenronde!
Wat voor een uitstraling is wenselijk voor het trafohuis en rioolgemaal?

Wie mag het ontwerp maken of het beschilderen?

Waar moet de ontwerper rekening mee houden?

Plantsoen Ijssellaan, parkeren

Huiswerk voor de gemeente en de ontwerper

Gebruik de ideeën van de vragenronde!

Wat is uw mening over het voorstel van haakse parkeervakken?

Waar moet de ontwerper rekening mee houden?